

***Hejt jako rytuał wspólnotowy. Dialog i antydialog
w kulturze cyfrowej studium przypadku finału
16. edycji „Tańca z gwiazdami”***

***Hate as a community ritual. Dialogue and anti-dialogue
in digital culture a case study of the finale
of the 16th edition of „Dancing with the Stars”***

Urszula Dyrzcz

UNIWERSYTET PAPIESKI JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

Słowa kluczowe

antydialog, dialog cyfrowy, hejt, kultura cyfrowa, *Taniec z Gwiazdami*

Keywords

anti-dialogue, *Dancing with the Stars*, digital culture, digital dialogue, hate speech

Abstrakt

Artykuł przedstawia hejt jako formę antydialogu w kulturze cyfrowej oraz interpretuje go w kategoriach rytuału wspólnotowego, wzmacnianego przez algorytmy i dynamikę grupową. Autorka analizuje zjawisko poprzez model czterech ról komunikacyjnych (inicjator, wzmacniacze, komentatorzy rytualni, milczący świadkowie) pokazując, że hejt funkcjonuje jako proces, a nie pojedynczy akt. Studium przypadku finału 16. edycji *Tańca z Gwiazdami* służy zobrazowaniu, jak dialog w mediach masowych i społecznościowych ulega przekształceniu w antydialog. W zakończeniu artykułu wskazano implikacje dla edukacji medialnej, podkreślając potrzebę uczenia młodych odbiorców rozpoznawania mechanizmów dialogu, antydialogu i rytuałów wykluczania oraz rozwijania odpowiedzialnych praktyk komunikacyjnych online.

Abstract

The article presents hate speech as a form of anti-dialogue in digital culture and interprets it in terms of a community ritual, reinforced by algorithms and group dynamics. The author analyzes the phenomenon through a model of four communicative roles (initiator, amplifiers, ritual commentators, silent witnesses), showing that hate functions as a process rather than a single act. A case study of the finale of the 16th edition of *Dancing with the Stars* serves to illustrate how dialogue in mass and social media is transformed into anti-dialogue. The conclusion of the article points to implications for media education, emphasizing the need to teach young audiences to recognize the mechanisms of dialogue, anti-dialogue, and rituals of exclusion, and to develop responsible online communication practices.

Wstęp

Zjawiska komunikacyjne zachodzące w przestrzeni cyfrowej coraz częściej ujawniają napięcia między ideałem dialogu a praktyką codziennych interakcji. Media społecznościowe, projektowane jako narzędzia łączenia ludzi, stały się miejscem intensywnej wymiany doświadczeń, w której uczestnicy reakcji publicznych tworzą wspólnoty nie tyle wokół treści, ile wokół emocji¹. Konflikty wokół treści popkulturowych, które dawniej pozostawały w sferze lekkiej rozrywki, dziś mogą eskalować do poziomu napięć społecznych, a nawet symbolicznego linczu. To właśnie w tych momentach ujawniają się mechanizmy pozwalające traktować hejt nie jako margines komunikacji, lecz jej pełnoprawny element strukturyzujący relacje, budujący granice wspólnot i organizujący doświadczenie widowni². Szczególnie interesujące są te sytuacje, w których odbiorcy kultury popularnej angażują się w sposób przekraczający prostą reakcję na treść: komentują, emocjonalnie reagują i powtarzają wzajemnie swoje narracje. W tych momentach procesy komunikacyjne zaczynają przypominać rytuały – przewidywalne, wspólnotowe sekwencje działań, scalające uczestników. Hejt przestaje być wtedy prywatną ekspresją jednostki, a staje się praktyką grupową, której intensywność i kierunek mają realny wpływ na sposób funkcjonowania uczestników życia publicznego. Jak zauważył Wojciech Kardyś: „Hejt jest walką. Jest narzędziem. Jest strategią. Dlaczego? Bo wyzwala reakcję. [...] A skoro hejt wzbudza emocje, to znaczy, że działa”³. Popkultura, ze swoją masową widownią i wysokim potencjałem

¹ W. Wolny, *Wielowymiarowa analiza mediów społecznościowych*, „*Ekonomiczne Problemy Usług*” 2017, nr 126, t. 2, s. 307–308.

² Ibidem, s. 308–309.

³ W. Kardyś, *Homo digitalis. Jak internet pożera nasze życie?*, Kraków 2025, s. 75.

emocjonalnym, jest szczególnie podatnym polem do analizowania tego rodzaju dynamik.

W finale 16. edycji programu *Taniec z Gwiazdami* zwyciężyła influencerka Maria Jeleniewska, co wywołało falę emocji w mediach społecznościowych. Jej rywalka, aktorka i tancerka Agnieszka Kaczorowska, tuż po zakończeniu programu udostępniła komentarz sugerujący, że w rywalizacji *wygrał TikTok*, nie taniec. Zostało to szeroko skomentowane jako deprecjonowanie zwycięstwa Jeleniewskiej i uruchomiło masowy hejt online⁴. Na tym przykładzie szczególnie wyraźnie widać, że kultura cyfrowa nie tyle zaprasza do dialogu, ile wystawia go na próbę. Gdy emocje zbiorowe, logika algorytmów i struktura widowni spotykają się w jednym czasie i miejscu, powstaje środowisko, w którym afekt staje się ważniejszy niż argument, a wspólnotowa reakcja ważniejsza, niż treść komunikatu. To z kolei prowadzi do pytania o rolę współczesnych odbiorców: czy obserwujemy jeszcze dialogiczność kultury, czy raczej jej systematyczne wypieranie przez rytuały antydialogu? Próby odpowiedzi na to pytanie podejmie się autorka niniejszego artykułu.

Dialog i antydialog w kulturze cyfrowej

Dialog, rozumiany jako polemika, dyskusja, konwersacja, rozmowa⁵, stanowi fundament tekstów kultury i szeroko pojętej komunikacji społecznej. W klasycznej tradycji oznacza przestrzeń wymiany, wzajemnego słuchania i negocjowania znaczeń. Jego celem nie jest zwycięstwo jednej ze stron, lecz zrozumienie, współobecność i poszukiwanie wspólnego sensu. Jest formą relacji, która zakłada wzajemność oraz gotowość uznania inności drugiego człowieka.

Jak podkreśla Aleksandra Urzędowska, „Ważną cechą języka mediów, w tym Internetu, jest jego wyrazistość. Język przede wszystkim ma przyciągać uwagę odbiorców”⁶. Niestety, wiąże się to z pewnym ryzykiem. W miejscu uważnej wymiany pojawia się jej cień: antydialog⁷ – komunikacja nacechowana konfliktem, polaryzacją, agresją i afektem, w której nie chodzi o rozumienie, lecz o performowanie emocji i przynależności. To właśnie

⁴ B. Zatońska, *Tak Agnieszka Kaczorowska skomentowała wygraną Marii Jeleniewskiej. Ma żal?*, [w:] <https://zyciegwiazd.dziennik.pl/plotki/artykuly/9796931,tak-agnieszka-kaczorowska-skomentowala-wygrana-marii-jeleniewskiej-ma.html> (dostęp 19 XI 2025).

⁵ *Dialog* [w:] *Słownik Języka Polskiego*, <https://sjp.pl/Dialog> (dostęp 19 XI 2025).

⁶ A. Urzędowska, *Facewords. O tendencjach słowotwórczych w mediach społecznościowych*, Kraków 2023, s. 13.

⁷ *Antydialog*, „Słownik Języka Polskiego”, [w:] <https://sjp.pl/Antydialog> (dostęp 20 XI 2025).

w cyfrowych ekosystemach, kształtowanych przez logikę algorytmów, szybkość reakcji i widzialność treści, antydialog rozwija się najłatwiej, stając się niekiedy dominującą formą interakcji w przestrzeni publicznej.

Antydialog jest konsekwencją społecznych praktyk uczestnictwa. Kultura cyfrowa opiera się na widoczności i nieustannej performatywności – użytkownicy czują presję, aby reagować, zajmować stanowisko, „być obecnymi” w strumieniach wydarzeń. Komunikacja staje się aktem publicznym, a wypowiedzi symbolicznym gestem przynależności do grupy. Emocje stają się więc walutą, za której pomocą buduje się miejsce w grupie, a media społecznościowe zamieniają się w scenę, na której toczy się nie dialog, lecz rywalizacja reakcji⁸. W rezultacie kultura cyfrowa coraz częściej funkcjonuje w trybie napięcia, gdzie rozmowa zostaje zastąpiona konfrontacją, a wymiana – polaryzacją. W tym środowisku zaciera się granica między odbiorcą a nadawcą, opinią a osądem, krytyką a symboliczną przemocą. Wirtualny antydialog polega na rozmowie, która utraciła swoją relacyjną naturę. Użytkownicy dorastają w świecie, który uczy ich reagować szybko, emocjonalnie, zbiorowo, a rzadko uczy odpowiadać, słuchać, rozumieć⁹. Antydialog staje się więc nie tylko zaburzeniem rozmowy, lecz jednym z dominujących sposobów interpretowania tekstów kultury.

Hejt jako rytuał wspólnotowy

Podążając za definicją z *Leksykonu terminów medialnych*, hejt należy rozumieć jako: „obraźliwa bądź agresywna, zwykle nieuzasadniona, publiczna krytyka osoby lub grupy osób, najczęściej w internecie”¹⁰. Zjawiska agresji słownej i nienawiści w przestrzeni internetowej od początku towarzyszyły rozwojowi komunikacji cyfrowej, jednak ich znaczenie społeczne zmieniało się wraz z dojrzewaniem samego medium. Z czasem publikowanie treści stało się łatwe i dostępne dla każdego. Jednocześnie rosła widoczność komunikacji online, co sprawiło, że indywidualne wypowiedzi zaczęły oddziaływać na duże zbiorowości¹¹.

⁸ Z. Melosik, *Edukacja, młodzież i kultura współczesna: kilka uwag o teorii i praktyce pedagogicznej*, [w:] „Chowanna” 2003, t. 1, s. 19–37.

⁹ J. Pyżalski, *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży*, Kraków 2012.

¹⁰ *Hejt*, [w:] *Leksykon terminów medialnych*, red. K. Wolny-Zmorzyński, K. Doktorowicz, P. Płaneta, R. Filas, t. 1, Toruń 2024, s. 278–279.

¹¹ M. Juza, *Hejterstwo w komunikacji internetowej: charakterystyka zjawiska, przyczyny i sposoby przeciwdziałania*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja” 2015, nr 25, s. 29.

Hejt w Sieci nie jest wyłącznie indywidualną ekspresją gniewu czy frustracji, lecz staje się formą antydialogu, w którym zanika możliwość wymiany znaczeń, a dominującą rolę przejmują wspólnotowe emocje i mechanizmy wykluczania. Kardyś pisze: „Dawniej trzeba było się trochę napocić, żeby ktoś społecznie zniszczyć. [...] Dziś wystarczy jeden komentarz. Jeden post. Jedna reakcja z ironicznym podpisem. Tak zaczyna się lawina”¹². Współczesne platformy cyfrowe wzmacniają te procesy, premiują treści skrajne, konfliktowe, wysoce emocjonalne, algorytmicznie podbijając je w strumieniach. W rezultacie zbiorowy hejt zaczyna funkcjonować jak rytuał, który scala uczestników wokół wspólnego „przeciwnika”. Skala hejtu w kulturze cyfrowej nie tylko nie maleje, ale okresowo przybiera na sile, szczególnie w momentach podwyższonych emocji społecznych¹³. Współczesne media oparte na natychmiastowości, widzialności i afektywności stają się przestrzenią, w której napięcia społeczne znajdują swoje odbicie w postaci zaburzeń dialogu.

Mariusz Sepioło w książce *Pato&Influencerzy. Twoje dziecko lubi to* pisze: „Internet pozwala się schować. Pozwala uciec. Pozwala stworzyć nową tożsamość: twarz zastąpić awatarem, nazwisko – nickiem”¹⁴. Okazuje się jednak, że w tej przestrzeni, w której można się schować, czyhają na internautów liczne niebezpieczeństwa. Jednym z nich jest hejt. I mowa tu nie tylko o hejcie, którego młodzi ludzie doświadczają, ale i o tym, którego twórcami są oni sami. „Hejt to nie zawsze bicie, krzyki, wyzwiska. Częściej to „tylko” szept, złośliwe szykany, wytykanie palcami, memy i przerobione zdjęcia, niemiłe słowa pod postami, wykluczenie z klasowego czata, odrzucenie w grupie”¹⁵. Komunikacja młodzieży znajduje się w szczególnym polu napięcia: jej aktywność w Sieci łączy wolność wypowiedzi z presją rówieśniczą i podziałem na „my” i „oni”. W takim środowisku dialog może szybko przekształcić się w przemoc a grupa jednoczy się nie przez rozmowę, lecz wspólną agresję lub wykluczenie.

Współcześnie hejt nie jest już traktowany jako pojedynczy akt. Przeciwnie – jego analiza wymaga dostrzeżenia procesualności. Badacze komunikacji zwracają uwagę, że w środowisku cyfrowym nie istnieje izolowana „wypowiedź obraźliwa”; istnieją za to łańcuchy reakcji, w których emocje nakładają się, wzajemnie wzmacniają, inicjują kolejne odpowiedzi i tworzą struktury przypominające społeczne rytuały. Hejt staje się więc zjawiskiem zbiorowym, nie indywidualnym. Praktyką wspólnotową, a nie jednorazowym

¹² W. Kardyś, op. cit., s. 73.

¹³ M. Kochan, *Polscy internauci na temat hejtu 2019–2024. Raport z badania*, Warszawa 2024.

¹⁴ M. Sepioło, *Pato&Influencerzy. Twoje dziecko lubi to*, Kraków 2024, s. 21.

¹⁵ W. Kardyś, op. cit., s. 63.

„wybuchem”. To przesunięcie perspektywy – od aktu do procesu – pozwala zobaczyć w hejcie nie tylko wyraz gniewu nadawcy, lecz również formę działania grupy, która kształtuje sensy, role i emocje w przestrzeni cyfrowej¹⁶.

Jak wskazuje Grzegorz Urbanek, zjawisko hejtu dotyka nie tylko anonimowych użytkowników, ale również osoby publiczne, grupy i zbiorowości społeczne oraz firmy¹⁷. Z kolei Jacek Pyżalski, badacz agresji elektronicznej, podkreśla, że kierunek wirtualnej przemocy bywa zróżnicowany i zależy od rodzaju relacji między sprawcą a ofiarą. Wśród jej najczęstszych odmian wyróżnia on agresję wobec osób postrzeganych jako słabsze, skierowaną w stronę celebrytów a także uprzedzeniową wymierzoną w grupy o określonych wartościach czy tożsamościach¹⁸. Ta typologia pokazuje wyraźnie, że hejt nie jest zjawiskiem jednolitym: obejmuje zarówno ataki indywidualne, jak i takie, które mają charakter wspólnotowy, wzmacniający więź grupy kosztem jej „ofiary”. To właśnie w tych formach, zwłaszcza w agresji wobec celebrytów najłatwiej dostrzec mechanizmy antydialogu¹⁹. Jest on szczególnie wyraźny w przypadku odbioru tekstów kultury popularnej, gdzie decyzje jurorów, wyniki programów rozrywkowych czy wypowiedzi osób znanych mogą uruchomić szeroko zakrojone praktyki komentowania, oceniania i rytualnego wykluczania.

„Hejt jest walutą. Jest narzędziem. Jest strategią. Dlaczego? Bo wyzwala reakcję. Bo pozwala się wybić. Bo (co tu dużo mówić) algorytm go uwielbia. [...] Kultura internetu wzięła hejt, owinęła go w śmieszną otoczkę i wrzuciła na nasze tablice Facebooka. I tak zjawisko destrukcyjne i często traumatyzujące stało się nowym standardem komunikacji”²⁰. W takim środowisku nienawiść przestaje być marginesem komunikacji, a zaczyna pełnić funkcję swoistego narzędzia społecznego – buduje wspólnotę emocji, choć jest to wspólnota oparta na negatywie. Z czasem odbiorcy zaczynają traktować hejt nie jako odstępstwo od normy, lecz jako oczywisty element krajobrazu cyfrowego. Antydialog staje się jednym z podstawowych sposobów uczestniczenia w kulturze online. Logika klikalności, charakterystyczna dla współczesnego Internetu, promuje przede wszystkim treści negatywne, często skrajne lub sensacyjne, nadając im większą widoczność zarówno w Sieci, jak i poza nią²¹. Jednocześnie Internet stworzył nowe modele kariery, które z istoty

¹⁶ M. Juza, op. cit., s. 29.

¹⁷ G. Urbanek, *Hejt jako społeczny przejaw patologii w internecie. Próba klasyfikacji adresatów*, „Kultura Bezpieczeństwa. Nauka–Praktyka–Refleksje” 2018, nr 29, s. 219.

¹⁸ J. Pyżalski, op. cit., s. 4.

¹⁹ Ibidem, s. 3–7.

²⁰ W. Kardyś, op. cit., s. 63.

²¹ D. Myślak, E. Spychała, *O paradoksach hejtu. Przemiany wizerunkowe w polskiej influenencji pod wpływem internetowej dramy*, „Studia Medioznawcze” 2025, t. 26, nr 2, s. 159.

opierają się na publicznej ekspozycji i nieustannej ocenie ze strony odbiorców. W tak zaprojektowanym środowisku hejt staje się nie tylko możliwy, ale wręcz przewidywalny. Algorytm nie pyta, czy treść jest sprawiedliwa, prawdziwa czy konstruktywna – pyta jedynie, czy angażuje. Skrajność staje się najbardziej opłacalną emocją, a antydialog najbardziej widoczną praktyką komunikacyjną²².

Na potrzeby artykułu autorka opracowała cztery symboliczne kategorie opisujące struktury antydialogu w kulturze cyfrowej. Kategorie te – choć autorskie – osadzone są w istniejących teoriach dotyczących ról uczestników agresji elektronicznej, zachowań świadków, rytuałów komunikacyjnych i amplifikacji treści w mediach społecznościowych. Postanowiono wyróżnić następujące role:

1. Inicjator – rozpoczyna proces hejtu, nadając mu pierwszą ramę emocjonalną i interpretacyjną. Jego wypowiedź nie musi być najbardziej agresywna. Inicjator pełni funkcję „bodźca zapalnego”: ustanawia temat, kierunek ataku oraz symboliczne granice „my-oni”, wokół których gromadzi się późniejsza aktywność innych uczestników. W literaturze przedmiotu ta rola określana jest jako sprawca²³.
2. Wzmacniacz – poprzez polubienia, udostępnienia, krótkie komentarze i reakcje emocjonalne promuje widoczność treści agresywnych, nadając im status komunikatów uprzywilejowanych. Stanowi algorytmiczne „paliwo” dla rozwoju antydialogu, legitymizuje przekaz inicjatora i tworzy wrażenie masowego poparcia, nawet jeśli w rzeczywistości reprezentuje niewielką część odbiorców. O zjawisku wzmacniania przemocy cyfrowej pisze m.in. Krzysztof Nowakowski²⁴.
3. Komentator rytualny – podtrzymuje dynamikę hejtu poprzez powtarzalne, przewidywalne i zgodne z grupową narracją wypowiedzi. Nie ma na celu wniesienia nowej treści, lecz potwierdza przynależność do wspólnoty emocji. Posługuje się uproszczonymi frazami, memami, formułami ironii lub zbiorowej pogardy, dzięki którym hejt staje się formą współuczestnictwa, a nie dialogu. To on nadaje agresji charakter społeczny, utrwalając i replikując jej schemat. O takim sposobie komentowania przez internautów pisze, między innymi, Marta Juza²⁵.
4. Milczący świadek – obserwator, który nie zabiera głosu, lecz swoją obecnością i brakiem reakcji wzmacnia przekonanie o normatywności agresji. Choć nie uczestniczy czynnie, pełni istotną funkcję

²² Ibidem.

²³ Zob. J. Pyżalski, op. cit., s. 11-12.

²⁴ Zob. K. Nowakowski, *Szkodliwość cyberprzemocy w ocenie młodzieży*, „Kultura – Media – Teologia” 2016, nr 24, s. 78-91.

²⁵ Zob. M. Juza, op. cit., s. 29.

społeczną. Jego milczenie jest najczęściej odczytywane jako zgoda, obojętność lub niewidzialne poparcie. To zjawisko zostało zobrazowane m.in. w badaniach Moniki Przybyśz i Karoliny Ołtarzewskiej, które wykazały, że niemal jedna trzecia respondentów nigdy nie zareagowała na hejt w obronie ofiary²⁶.

Powyższe role razem tworzą samopodtrzymujący się układ, w którym hejt nie jest efektem indywidualnej złośliwości, lecz produktem zbiorowego działania rozgrywającego się na styku emocji, algorytmów i społecznych rytuałów uczestnictwa. Połączenie perspektyw: procesualnej, rytualnej, strukturalnej i algorytmicznej pokazuje, że hejt łączy użytkowników, porządkuje emocje, wyznacza granice wspólnoty i zastępuje rozmowę symboliczną przemocą. Jest to zjawisko, które ujawnia najgłębszą transformację dialogu we współczesnych mediach: przejście od wymiany argumentów do wspólnotowej inscenizacji emocji, od rozmowy do rytuału, od komunikacji do antydialogu. Przykładem takiej dynamiki jest case study omówione w dalszej części tekstu.

Case study: finał 16. edycji *Tańca z gwiazdami*

Programy rozrywkowe, do których można zaliczyć *Taniec z Gwiazdami* stanowią podstawowy segment oferty nadawców²⁷. Dzięki szerokiemu zasięgowi telewizji możliwe stało się jednoczesne popularyzowanie tych samych formatów w różnych częściach świata²⁸. Właśnie w taki sposób na polskim rynku pojawiły się licencyjne formaty rozrywkowe, wśród których *Taniec z gwiazdami* zajmuje pozycję jednego z najdłużej emitowanych i najbardziej rozpoznawalnych.

Portal Filmweb definiuje to reality show następująco: „Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami to największy i najpopularniejszy format telewizyjny BBC Worlwide Productions. Widowskawe show, które w ciągu 10 lat od premiery zrealizowano w 27 krajach na 6 kontynentach!”²⁹. Ogromny zasięg, standaryzacja formatu i wpisanie w globalną kulturę masową sprawiają,

²⁶ Zob. K. Ołtarzewska, M. Przybyśz, *Konstruktywna krytyka, mowa nienawiści czy przemoc słowna? Świadomość zjawiska hejtu w sieci w internetowej społeczności*, [w:] „Media Biznes Kultura” 2024, nr 16, vol. 1, s. 91.

²⁷ I. Dąbrowska, *Celebryta, osobowość, autorytet we współczesnych polskich programach telewizyjnych*, [w:] *Współczesne media. Język mediów* pod. red. I. Hofman, D. Kępy-Figury, Lublin 2013, s. 261.

²⁸ M. Lisowska-Magdziarz, *Media powszednie. Środki komunikowania masowego i szerokie paradygmaty medialne w życiu codziennym Polaków u progu XXI wieku*, Kraków 2008, s. 156.

²⁹ Ch. Perry, *Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami*, [w:] <https://www.filmweb.pl/tvshow/Dancing+with+the+Stars.+Taniec+z+gwiazdami-2005-770741/descs> (dostęp 22 XI 2025).

że staje się on nie tylko rozrywką, lecz także istotnym tekstem kultury. Z tego powodu analiza naukowa programu jest w pełni zasadna: pozwala uchwycić, jak taki format współtworzy społeczne wyobrażenia, normy komunikacyjne oraz wzorce dialogu i antydialogu obecne we współczesnych mediach.

Obecnie programy rozrywkowe stanowią arenę budowania emocji, kreowania narracji o uczestnikach oraz generowania medialnych wydarzeń, które żyją dalej w mediach społecznościowych i dyskursie internetowym. Nowoczesne formaty telewizyjne łączą elementy widowiskowości, rywalizacji i dramaturgii, dostarczając widzom zarówno eskapistycznej przyjemności, jak i iluzji uczestnictwa³⁰. Jednocześnie – jako produkty kultury masowej – tworzą atrakcyjny grunt do omawiania kwestii społecznych, obyczajowych czy światopoglądowych. Ten potencjał sprawia, że *Taniec z gwiazdami* funkcjonuje jako tekst kultury masowej, w którym spotykają się różne dyskursy: medialny, społeczny i internetowy. W takim kontekście należy też analizować finałowy taniec Marii Jeleniewskiej oraz reakcję Agnieszki Kaczorowskiej, która uruchomiła w mediach społecznościowych mechanizmy antydialogu i spiralę hejtu. Program stał się nie tylko widowiskiem, ale także laboratorium współczesnych praktyk komunikacyjnych.

Maria Jeleniewska, jedna z najbardziej rozpoznawalnych polskich influencerów młodego pokolenia³¹, wiosną 2025 roku dołączyła do 16. edycji *Tańca z Gwiazdami*, występując w parze z tancerzem Jackiem Jeschke. Jej udział w programie od początku przyciągał uwagę mediów zarówno z uwagi na jej status „królowej TikToka”, jak i ciekawość, jak poradzi sobie w formacie telewizyjnym. Jednym z momentów, który najmocniej zapisał się w pamięci odbiorców, był freestyle wykonany w finale programu³².

W finałowym odcinku 16. edycji *Tańca z Gwiazdami* o Krysztalową Kulę rywalizowały trzy pary: Maria Jeleniewska i Jacek Jeschke, Adrianna Borek i Albert Kosiński oraz Filip Gurlacz i Agnieszka Kaczorowska. Co znamienne, analizowany w artykule przypadek nie dotyczy konfliktu między dwiema gwiazdami, czego można by się było spodziewać po takim formacie, lecz napięcia na osi gwiazda–tancerz. Inicjatorką antydialogu stała się

³⁰ I. Dąbrowska, op. cit., s. 260–262.

³¹ A. Rybak, *Maria Jeleniewska to influencerka i uczestniczka „Tańca z gwiazdami”*. Co trzeba o niej wiedzieć?, [w:] <https://www.eska.pl/news/maria-jeleniewska-to-influencerka-i-uczestniczka-tanca-z-gwiazdami-co-trzeba-o-niej-wiedziec-aa-Brif-hEVk-CZvc.html> (dostęp 22 XI 2025).

³² Oprac. Dziennikarze redakcji Onet Kobieta, *Maria Jeleniewska wygrała „Taniec z gwiazdami”. Takiego tańca w finale jeszcze nie widzieliście*, [w:] <https://kultura.onet.pl/telewizja/programy-telewizyjne/maria-jeleniewska-wygrala-taniec-z-gwiazdami-kim-jest-krolowa-polskiego-tiktoka/cth7jr7> (dostęp 22 XI 2025).

bowiem Agnieszka Kaczorowska³³, która występowała nie jako celebrytka, lecz profesjonalna tancerka.

Freestyle Jeleniewskiej i Jeschke został określony jako jeden z najbardziej przejmujących momentów w historii programu. Jak podkreślali twórcy show, był to nie tylko taniec, lecz emocjonalna opowieść o hejcie³⁴. W trakcie ich występu na ekranach i w przestrzeni scenicznej pojawiały się hasła odwołujące się do realnych zjawisk towarzyszących twórcom działającym w Internecie: krótkie, migotliwe frazy symbolizujące natarczywe komentarze, anonimowość hejterów, presję ocen i potrzebę perfekcyjnej autoprezentacji. Całość wizualnie imitowała estetykę social mediów. Sekwencje ruchowe, w których influencerka wykonuje gesty odpychania, osłaniania twarzy, cofania a następnie podnoszenia się, zostały odebrane jako szczególnie sugestywne, bo odpowiadały emocjonalnej sinusoidzie znanej wielu młodym internautom³⁵. Taniec Jeleniewskiej był postrzegany nie tylko jako popis artystyczny, ale również symboliczny akt opowiadania własnej historii w przestrzeni, w której hejt często odbiera głos i podmiotowość. Ten taniec przyniósł parze zwycięstwo i, paradoksalnie, stał się katalizatorem fali nienawistnych komentarzy pod ich adresem.

Zdjęcie 1: Freestyle Jeleniewskiej i Jeschke podczas finału 16. edycji *Tańca z Gwiazdami*.

Źródło: Owacje na stojąco po ostatnim występie Marysi Jeleniewskiej. Nie mogę powstrzymać łez; <https://www.pudelek.pl/> (dostęp 23 XI 2025).

³³ Agnieszka Kaczorowska, [w:] <https://www.filmweb.pl/person/Agnieszka+Kaczorowska-177630/biography> (dostęp 22 XI 2025).

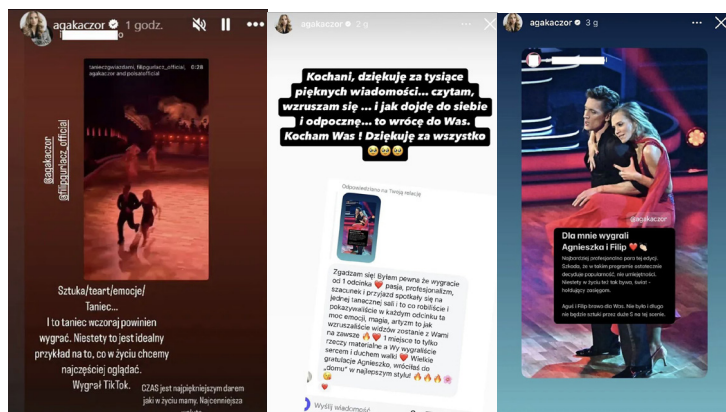
³⁴ A. Helit, *Ten freestyle przejdzie do historii „TzG”*. Ujawnili zaskakujące kulisy, [w:] <https://www.rmf.fm/rozrywka/show-biznes/news,79193,ten-freestyle-przejdzie-do-historii-tzg-ujawnili-zaskakujace-kulisy.html> (dostęp 22 XI 2025).

³⁵ *Marysia i Jacek – Freestyle | Dancing with the star. Taniec z Gwiazdami 16. Wielki Finał*, [w:] <https://www.youtube.com/watch?v=RwBxfzgkEE> (dostęp 22 XI 2025).

Po ogłoszeniu wyników 16. edycji *Tańca z Gwiazdami* w mediach społecznościowych natychmiast pojawiły się liczne reakcje zarówno gratulacyjne, jak i krytyczne. W centrum uwagi znalazła się Kaczorowska, która opublikowała na Instagramie relację utworzoną przez jedną z jej fanek, zawierającą grafikę z podpisem: „Sztuka, teatr, emocje, taniec. I to taniec wczoraj powinien wygrać. Niestety to jest idealny przykład na to, co w życiu chcemy najczęściej oglądać. Wygrał TikTok”³⁶. Wpis ten – choć lakoniczny – został szybko odczytany jako komentarz deprecjonujący zwycięstwo Jeleniewskiej oraz wyraz rozczarowania wynikiem. Ta relacja wywołała duże poruszenie wśród internautów i twórców mediów, stając się jednym z głównych tematów dyskusji po finale.

Kontrowersje pogłębił fakt, że pod postami Kaczorowskiej podsumowującymi minioną edycję, jak i pod postami zwycięzcy show czy też tymi udostępnianymi na oficjalnych profilach programu zaczęły pojawiać się liczne komentarze krytykujące Jeleniewską. Część z nich Kaczorowska oznaczała polubieniami, co zostało publicznie zarejestrowane jako forma potwierdzenia lub wsparcia dla publikowanych treści. Podważano kompetencje taneczne Jeleniewskiej, oskarżano ją o wygraną dzięki fanom z TikToka czy sugerowano, że wynik był przewidywalny przez przewagę zasięgów influencerki. Szybko powstała spirala emocji: komentarze zaczęły być cytowane, publikowane na innych profilach, omawiane na fanpage'ach i w mediach plotkarskich, a sama Jeleniewska stała się adresatką intensywnego hejtu.

Zdjęcie 2: Relacje udostępnione przez Kaczorowską na jej Instagramie.

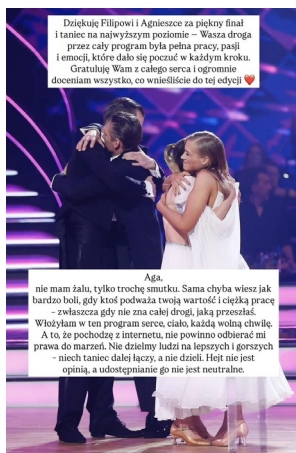

Źródło: Agnieszka Kaczorowska po finale „TzG” udostępniła GORZKĄ relację o tym, że „wygrał TikTok”. Szybko ją USUNĘŁA...; <https://www.pudelek.pl/> (dostęp 23 XI 2025).

³⁶ I. Węgrzyn, *Agnieszka Kaczorowska po finale "TzG" udostępniła GORZKĄ relację o tym, że „wygrał TikTok”. Szybko ją USUNĘŁA...*, [w:] <https://www.pudelek.pl/agnieszka-kaczorowska-po-finale-tzg-udostepnila-gorzka-relacje-o-tym-ze-wygral-tiktok-szybko-ja-usunela-7155935794817536a> (dostęp 22 XI 2025).

Media zaczęły relacjonować całą sytuację, podkreślając nie tylko napięcie pomiędzy uczestniczkami, ale przede wszystkim dynamikę reakcji odbiorców. Zwycięzczyni programu opublikowała podziękowania i podkreśliła znaczenie swojego tańca. Zdecydowała się również odpowiedzieć publicznie na medialne napięcie z Kaczorowską, publikując relację na Instagramie.

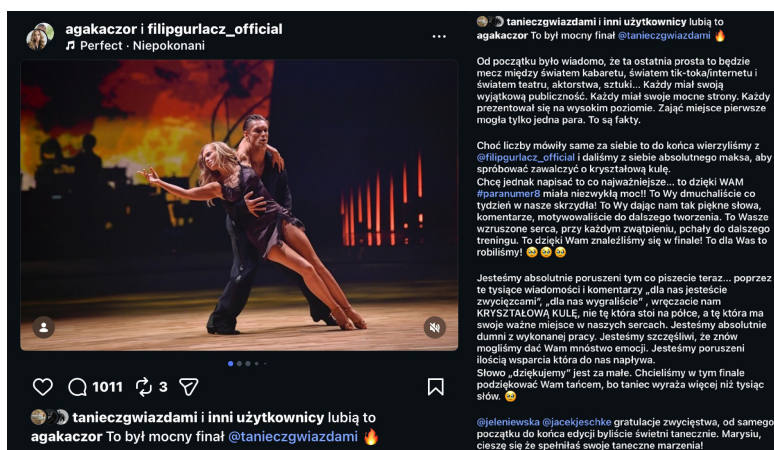
Zdjęcie 3: Relacja Jeleniewskiej skierowana do Kaczorowskiej i Gurlacza.

Źródło: Afera po finale „Tańca z gwiazdami”. Jeleniewska ostro odpowiada Kaczorowskiej; <https://ludzie.fakt.pl/> (dostęp 4 XII 2025).

Po pewnym czasie głos w sprawie zabrała inicjatorka hejtu – Agnieszka Kaczorowska.

Zdjęcie 4: Post Kaczorowskiej z wiadomością skierowaną do Jeleniewskiej.

Źródło: Instagram Agnieszki Kaczorowskiej @agakaczor; printscreen własny (dostęp 4 XII 2025).

Choć wypowiedź Kaczorowskiej miała złagodzić napięcie i podkreślić sportową rywalizację, internauci odebrali ją w sposób ambiwalentny. Część uznała ją za próbę wycofania się z wcześniejszej narracji, inni za spóźnione usprawiedliwienie, które nie zatrzymało już nakręconej spirali antydialogu i wzajemnych oskarżeń w przestrzeni cyfrowej.

Wnioski

Analizowany przypadek pokazuje, jak współczesne programy rozrywkowe przekraczają granice telewizyjnego widowiska, stając się częścią szerszego ekosystemu komunikacyjnego, w którym emocje, reakcje i narracje rozwijają się w mediach społecznościowych. Z pozoru błaha sytuacja ujawniła potencjał programu do uruchamiania mechanizmów o charakterze wykluczającym. Reakcje wokół zwycięstwa Jeleniewskiej oraz zachowanie Kaczorowskiej unaocznili, że świat cyfrowy jest środowiskiem, które amplifikuje napięcia, polaryzuje odbiorców i wytwarza nowe pola konfliktu. Jedno udostępnienie, ironiczne zdanie czy „lajk” pod krytycznym komentarzem mogą zadziałać jak impuls inicjujący spiralę hejtu. W przestrzeni, w której widoczność jest walutą, a każda reakcja uruchamia kolejne, osoby publiczne stają się nie tylko uczestnikami wymiany, lecz i symbolami, wokół których grupują się emocje i afekty zbiorowe. Mechanizm antydialogu tworzy się tu błyskawicznie: pojawia się inicjator, natychmiast aktywizują się wzmacniacze, dołączają komentatorzy rytualni, a milczący świadkowie – poprzez brak reakcji bądź reakcję opóźnioną – dopełniają struktury wspólnotowej przemocy symbolicznej³⁷.

Analizowany przykład pokazuje, że mowa nienawiści nie jest wyłącznie indywidualnym aktem agresji, ale złożonym procesem społecznym, osadzonym w strukturze mediów, emocji i relacji. Ujawnia także, że odpowiedzialność za kształt dyskursu cyfrowego spoczywa przede wszystkim na osobach publicznych, których słowa i gesty mogą stać się zarówno narzędziem budowania dialogu, jak i katalizatorem jego całkowitego rozpadu.

Dla młodzieży dorastającej w środowisku mediów kluczowe staje się nabycie umiejętności odczytywania intencji komunikatu, dostrzegania roli emocji, a także świadomości dynamiki tłumu w Sieci. Młodzi użytkownicy muszą potrafić zauważyć, kiedy rozmowa przestaje być wymianą argumentów, a zaczyna funkcjonować jako rytuał wykluczania³⁸. Współczesna edukacja medialna powinna obejmować pracę z emocjami pojawiającymi

³⁷ Ł. Krawętkowski, *Przemoc symboliczna*, [w:] <https://doradcawpomocypolecznej.pl/arttykul/przemoc-symboliczna> (dostęp 22 XI 2025).

³⁸ W. Kardyś, op. cit., s. 79.

się w komunikacji online oraz zrozumienie dynamiki grupowej, która stoi za powstawaniem spirali hejtu. Niezwykle istotne jest również rozpoznawanie mechanizmów presji uczestnictwa – poczucia, że trzeba „zabrać głos”, „stanąć po stronie”, „zareagować”, aby nie wypaść z grupy. Młodzi ludzie powinni uczyć się także rozumienia roli milczących świadków: tego, że brak reakcji również komunikuje i może wzmacniać agresję symboliczną. Tego typu kompetencje nie tylko chronią przed angażowaniem się w antydialog, lecz też uczą bardziej świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w kulturze cyfrowej. Rola nauczycieli i edukatorów staje się szczególnie ważna. W kulturze cyfrowej nauczyciel pełni funkcję mediatora – osoby, która uczy dzieci i młodzież kultury słowa, umiejętności słuchania, formułowania opinii oraz stawiania w obronie tych, którzy padają ofiarą wykluczania. To właśnie szkoła może stać się przestrzenią, w której młodzi ludzie uczą się, że dialog jest procesem wymagającym, ale koniecznym. Że słowo ma swoją wagę. Że konstruktywna niezgoda jest częścią życia społecznego, lecz nie może być mylona z hejtem i nienawiścią. W świecie, w którym media społecznościowe tak skutecznie promują antydialog, nauczyciele są jednym z ostatnich punktów równowagi – przewodnikami w budowaniu bardziej odpowiedzialnej i empatycznej komunikacji.

Bibliografia

- Agnieszka Kaczorowska, [w:] <https://www.filmweb.pl/person/Agnieszka+Kaczorowska-177630/biography> (dostęp 22 XI 2025).
- Antydialog*, „Słownik Języka Polskiego”, [w:] <https://sjp.pl/antydialog> (dostęp 20 XI 2025).
- Perry Chris, *Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami*, [w:] <https://www.filmweb.pl/tvshow/Dancing+with+the+Stars.+Taniec+z+gwiazdami-2005-770741/descs> (dostęp 22 XI 2025).
- Dąbrowska Ilona, *Celebryta, osobowość, autorytet we współczesnych polskich programach telewizyjnych*, [w:] *Współczesne media. Język mediów* pod. red. Iwony Hofman, Danuty Kępy-Figury, Lublin 2013, s. 257–271.
- Dialog*, [w:] „Słownik Języka Polskiego”, <https://sjp.pl/> <https://sjp.pl/dialog> (dostęp: 19 XI 2025).
- Helit Anna, *Ten freestyle przejdzie do historii „TzG”*. Ujawnili zaskakujące kulisy, [w:] <https://www.rmfm.rozrywka/show-biznes/news,79193,ten-freestyle-przejdzie-do-historii-tzg-ujawnili-zaskakujace-kulisy.html> (dostęp 22 XI 2025).
- Juza Marta, *Hejterstwo w komunikacji internetowej: charakterystyka zjawiska, przyczyny i sposoby przeciwdziałania*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja” 2015, nr 25, s. 29.
- Kardyś Wojciech, *Homo digitalis. Jak internet pożera nasze życie?*, Kraków 2025.
- Kochan Marek, *Polscy internauci na temat hejtu 2019–2024. Raport z badania*, Warszawa 2024.

- Krawętkowski Łukasz, *Przemoc symboliczna*, [w:] <https://doradcawpomocypolecznej.pl/artukul/przemoc-symboliczna> (dostęp 22 XI 2025).
- Lisowska-Magdziarz Magdalena, *Media powszednie. Środki komunikowania masowego i szerokie paradygmaty medialne w życiu codziennym Polaków u progu XXI wieku*, Kraków 2008.
- Marysia i Jacek – Freestyle | *Dancing with the star. Taniec z Gwiazdami 16. Wielki Finał*, [w:] <https://www.youtube.com/watch?v=RwBxfzgkJE> (dostęp 22 XI 2025).
- Melosik Zbyszko, *Edukacja, młodzież i kultura współczesna: kilka uwag o teorii i praktyce pedagogicznej*, [w:] „Chowanna” 2003, t. 1, s. 19–37.
- Mysłak Dominika, Spychała Emilia, *O paradoksach hejtu. Przemiany wizerunkowe w polskiej influencji pod wpływem internetowej dramy*, „Studia Medioznawcze” 2025, t. 26, nr 2, s. 158–175.
- Nowakowski Krzysztof, *Szkodliwość cyberprzemocy w ocenie młodzieży*, „Kultura – Media – Teologia” 2016, nr 24, s. 78–91.
- Ołtarzewska Karolina, Przybysz Monika, *Konstruktywna krytyka, mowa nienawiści czy przemoc słowna? Świadomość zjawiska hejtu w sieci w internetowej społeczności*, „Media Biznes Kultura” 2024, nr 16, vol. 1, s. 75–99.
- Oprac. Dziennikarze redakcji Onet Kobieta, *Maria Jeleniewska wygrała „Taniec z gwiazdami”. Takiego tańca w finale jeszcze nie widzieliście*, [w:] <https://kultura.onet.pl/telewizja/programy-telewizyjne/maria-jeleniewska-wygrala-taniec-z-gwiazdami-kim-jest-krolowa-polskiego-tiktoka/cth7jr7> (dostęp 22 XI 2025).
- Pyżalski Jacek, *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży*, Kraków 2012.
- Rybak Adrian, *Maria Jeleniewska to influencerka i uczestniczka "Tańca z gwiazdami". Co trzeba o niej wiedzieć?*, [w:] <https://www.eska.pl/news/maria-jeleniewska-to-influencerka-i-uczestniczka-tanca-z-gwiazdami-co-trzeba-o-niej-wiedziec-aa-Brif-hEVk-CZvc.html> (dostęp 22 XI 2025).
- Sepiolo Mariusz, *Pato&Influencerzy. Twoje dziecko lubi to*, Kraków 2024.
- Urbanek Grzegorz, *Hejt jako społeczny przejaw patologii w internecie. Próba klasyfikacji adresatów*, „Kultura Bezpieczeństwa. Nauka – Praktyka – Refleksje” 2018, nr 29, s. 218–237.
- Urzędowska Aleksandra, *Facewords. O tendencjach słowotwórczych w mediach społecznościowych*, Kraków 2023.
- Węgrzyn Ignacy, Agnieszka Kaczorowska po finale "TzG" udostępniła GORZKĄ relację o tym, że „wygrał TikTok”. Szybko ją USUNĘŁA..., [w:] <https://www.pudelek.pl/agnieszka-kaczorowska-po-finale-tzg-udostepnila-gorzka-relacje-o-tym-ze-wygral-tiktok-szybko-ja-usunela-7155935794817536a> (dostęp 22 XI 2025).
- Wolny Wiesław, *Wielowymiarowa analiza mediów społecznościowych*, „Ekonomiczne Problemy Usług” 2017, nr 126, t. 2,
- Wolny-Zmorzyński Kazimierz, *Hejt*, [w:] *Leksykon terminów medialnych*, t. 1, Toruń 2024, s. 278–279.
- Zatońska Beata, *Tak Agnieszka Kaczorowska skomentowała wygraną Marii Jeleniewskiej. Ma żal?*, [w:] <https://zyciegwiazd.dziennik.pl/plotki/artykuly/9796931,tak-agnieszka-kaczorowska-skomentowala-wygrana-marii-jeleniewskiej-ma.html> (dostęp 19 XI 2025).